

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

Առաջադրանքների լուծման համար տրվում է 75 րոպե

11-12-րդ դասարաններ

- Յուրաքանչյուր առաջադրանքի համար տրված պատասխաններից ճիշտ է միայն մեկը:
- Չլուծված առաջադրանքի համար միավորներ չեն գումարվում և չեն հանվում:
- Մրցույթի մասնակիցը կարող է վատասկել առավելագույնը 120 միավոր:
- Մրցույթի ավարտին առաջադրանքների թերթիկը մնում է մասնակցի մոտ:
- Մրցույթի մասնակիցներին ներկայացվող գլխավոր պահանջը առաջադրանքներն ինքնուրույն և ազնվորեն կատարելն է:

3 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

1. Ի՞նչ դարձվածք է գաղտնագրվել:

- Ա. Ընկնելիս ոտքն ու ձեռքը ջարդել: Բ. Ձեռ ունես, ոտ ունես, ընկնելս ո՞րն է:
 Գ. Ձեռքերը ոտքերին գցել: Դ. Ձեռ ու ոտ ընկնել: Ե. Ընկածին ձեռք մեկնել:

2. **Չիճձեռք, մեղվաճանձը, շնագայլը, վագրակատուն** և **օձաձուկը** պատկերված էին կողք կողքի: Արան նկատեց, որ նկարներից չորսը կապված են մի ընդհանուր օրինաչափությամբ: Ո՞րը չի ենթարկվում այդ օրինաչափությանը:

- Ա. ձիճձեռ   Բ. մեղվաճանձ   Գ. շնագայլ   Դ. վագրակատու   Ե. օձաձուկ

3. Ի՞նչ նախադասություն կատանանք, եթե յուրաքանչյուր տառախմբում 3 տառ ջնջենք և տառերի տեղերը չփոխենք:

ՏԻԳԱԿԻՆԸ ՄԱՍՈՒԴՈՒՆ ԼՊՍՏԿԵՎԻՐԵՅ:

- Ա. Տիգրանը մտուր պատեց: Բ. Տիրանը մատուր նկարեց: Գ. Տիկինը սուրճ պատվիրեց:
 Դ. Գարիկն ասուպ նկատեց: Ե. Նկարին մուրճ պատկերվեց:

4. **Հերկ, բերք, գանձ, խելք, ցայտ** բառերը, բացի մեկից, ենթարկվում են նույն հետաքրքիր օրինաչափությանը: Ո՞ր բառը չի ենթարկվում այդ օրինաչափությանը:

- Ա. հերկ   Բ. բերք   Գ. գանձ   Դ. խելք   Ե. ցայտ

5. Ո՞ր բառն է կազմվում **առնետ** և **նկան** բառերի բոլոր տառերով:

- Ա. աննկատելի   Բ. առնական   Գ. ներկատուն   Դ. եռանկյուն   Ե. նոնականետ

6. **Հողապատնեշ** բառում, ձախից աջ և աջից ձախ ուղղություններով և առանց տառերը տեղաշարժելու, ամենաշատը քանի՞ հաջորդաբար գրված 3-տառանի տարբեր բառեր կան, որոնք պահպանել են ուղիղ ձևը:

- Ա. երկու   Բ. երեք   Գ. չորս   Դ. հինգ   Ե. վեց

7. Տարբերակներից ո՞րը, մյուսներին նման լինելով, ունի ևս մեկ առանձնահատկություն:

- Ա. անվահան   Բ. անպաշտպան   Գ. անհարթ   Դ. անաստար   Ե. անհուն

8. Ո՞ր տարբերակում են «հանդիպել» **որթը**, **նավաստին** և **շինանյութը**:

- Ա. նավախել   Բ. ծովակալ   Գ. նավապետ   Դ. նավագ   Ե. ծովահրեշ

9. Բերված բառերից քանիստ՝ **մ** տառն իր տեղը կգտնի նախավերջում:

- դաշ*ու*ն, ալ*ու*ր, հեղ*ու*ս, խար*ու*կ, ողջ*ու*ն, մակ*ու*կ, ընկ*ու*գ, համբ*ու*ր, հնչ*ու*ն, արժ*ու*թ, ար*ու*ն**

- Ա. հինգ   Բ. վեց   Գ. յոթ   Դ. ութ   Ե. տասը

10. Մի կծիկ թել ունես,

Կծկում եմ, կծկում եմ՝ չի վերջանում: (ծողովրդական հանելուկ)

- Ա. երկրագունդ   Բ. օձ   Գ. ճանապարհ   Դ. սարդոստայն   Ե. բրդի թել

4 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

11. Ի՞նչ նախադասություն է գաղտնագրվել:

ՁՄԱ   ԿՆՈ   ԻՏԱ   ՁԵՐ   ԿԵՆ   ԸՄՊ

- Ա. Կենտրոնում սպա կա: Բ. Ձերմ արոտների ոգնի կա:
 Գ. Սպի կա կնոջ ճակատին: Դ. Կնոջ մազերը սպիտակ են:
 Ե. Իտալական սպասքը ջարդվեց:

12. Դարձվածքներից որի՞ բացատրությունը չկա **նյարդայնանայ, մեկին սանձել, թոռներ, անհաջողության հանդիպել, պատերազմել** բառերում և բառակապակցություններում:

- Ա. դիմահար անել   Բ. դուռնը քարին դիպել   Գ. եղջյուրները կտրել
 Դ. գենք խաղացնել   Ե. երրորդ սերունդ

13. **Իմ բարեկամ Աստղիկը հիացավ աստղագիտությամբ՝ աստղերի գիտական ուսումնասիրությամբ:** Տարբերակներից ո՞րն է որոշակի օրինաչափությամբ թաքնվել բերված նախադասության մեջ:

- Ա. Երևան   Բ. Արարատ   Գ. Արագած   Դ. Սևան   Ե. Օշական

14. Ի՞նչ նախադասություն է գաղտնագրվել նկարելուկով:

- Ա. Հողը դեռ ճահճանում է: Բ. Հողում դանդաղ է աճում դդումը:
 Գ. Հողում դեղին դդում կա: Դ. Հողում դդում է աճում: Ե. Հողը ճանապարհի կողքին է:

15. Ի՞նչ բառ է թաքցրել մեղվիկը:

հրձվանք, քնասարկ, կրակահան, նահատակ, կատարածու,

- Ա. անցում   Բ. ծուլանալ   Գ. ուծացում   Դ. հիանալ   Ե. ուշացում

16. Տիգրանը մի որոշակի օրինաչափությամբ կազմեց մի բառաշարք: Մետրոպը բառաշարքում գտավ մեկ այլ օրինաչափություն և շարունակեց բառաշարքը պահպանելով երկու օրինաչափությունները: Տարբերակներից ո՞րը գրեց Մետրոպը:

ԴԱԳՆԱԿ, ԳԱՎԱԶԱՆ, ՎԱՆԱԿԱՆ, ՆԱՄԱԳԱՆ,

- Ա. նախադեպ   Բ. խամաճիկ   Գ. գահակալ   Դ. խաղավար   Ե. նախաբան

17. Ո՞ր տարբերակի նախադասությունից է որոշակի հետաքրքիր օրինաչափությամբ «ցուրտ փչում»:

- Ա. Ասես տեսա Թարթառ գետը. ասեք՝ ժպտա, կպատմեմ՝ կապշի:
 Բ. Որսաց ազգու կայսեր հրամանը՝ վերադարձե՛ք ձեր տեղը:
 Գ. Կանչեց ամենքին, և հավաքվեցին հորդ անձրևի տակ:
 Դ. Ձերմեռանդ արդթից հետո ավելի հեշտ գտավ լուծումը:
 Ե. Ես կմիանամ խմբին. մինչ այդ ոչինչ չձեռնարկեք:

18. Տարբերակներից չորսում երեքական տառ նույն սկզբունքով և՛ պոչ է, և՛ գլուխ: Ո՞ր տարբերակն է գուրկ այս հատկությունից:

- Ա. բայակազմական   Բ. դրամատիկական   Գ. հակամարտիկ
- Դ. խստապահանջ   Ե. գութանավար

19. Ի՞նչ բառ է թաքցրել մեղվիկը:

արվեստ, պատվեր, գրագիր, երկաթ, վերջակետ, խղճմտանք,

- Ա. վարսավիր   Բ. բարձունք   Գ. հառաչանք   Դ. պանիր   Ե. հեծկլտանք

20. *Նրանց շղարշիկ շորի շրշյունն է, որ քեզ համակել*

*Ու տոգորել է շունկ-շունջի շատույթյամբ շոայլ,
Նրանց զգլխիչ հոտերն են հագել
Նրբերանգներին հանդերձը հարուստ,
Նրանց հագուստի հոտերն զգլխիչ,
Բայց և բույրերը այն բարձրապահյալ բժժանք-բույսերի,
Որ տիկնանց տիկին Սաթինկան տենչի տերն էին դառնում...*

Ո՞ր բառը երկու և վալեի տարբեր «ընկերներ» չունի Պ. Սևակի «Հայոց լեզու» ստեղծագործության բերված հատվածում:

- Ա. բուրմունք   Բ. պարուրել   Գ. դյութիչ   Դ. զգեստ   Ե. փսփսուք

5 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

21. Տարբերակ նախադասություններից չորսը մի ածյարարական հնարքով «կերպարանափոխվում» են: Ո՞ր նախադասությունը չի ենթարկվում այդ հնարքին:

- Ա. Ո՛չ, դատարան չէ: Բ. Հասակը բարձր է: Գ. Այո՛, սահուն է:
- Դ. Միտքը հստակ է: Ե. Ահա կատուն:

22. Հայ գրողների գրական ստեղծագործությունների ամենաշատը քանի՞ վերնագիր «կպեղեն» տրված հատվածից:

Սպիտակ ձին սլանում էր այրվող այգեստաններով, նախրյան դալար բարդիների միջով և ի վերջո հանգստանում Այու սարի լանջին: Իսկ ձիապանը բարձրից դիտում էր քարափը, հիշում իր մանկությունն ու պատանեկությունը, Արգաքանդի խնձորները, Որոտանի եզերքին անցկացրած երիտասարդությունը: Օրը մթնեց, և նա դանդաղ վերադարձավ տուն: Իջավ գիշեր, և հուշեր այցելեցին:

- Ա. 14   Բ. 13   Գ. 11   Դ. 10   Ե. 9

23. Բերված բառաշարքը կազմված է երկու օրինաչափությամբ: Ի՞նչ բառ է թաքցրել մեղվիկը:

ծառաշարք, հիշաչար, ծառագարդ, հողավորել,

- Ա. նշդարենի   Բ. գորավոր   Գ. բարեհոգի   Դ. կենդանություն   Ե. ծավալվել

24. Ի՞նչ բառ է թաքցրել մեղվիկը:

նկատառում, կատակ, ատամ, տամա, ամայի, մայրիկ,

- Ա. մատակարար   Բ. նյարդ   Գ. մայուն   Դ. վայրկյան   Ե. այրուձի

25. Ի՞նչ նախադասություն է գաղտնագրվել բերված թվաշարքով:

281620111582217

- Ա. Բարեկամը եկավ: Բ. Ռուբենը սպա է: Գ. Ռազմիկը նա է:
- Դ. Բելլան գնաց: Ե. Ռոբոտը փչացավ:

26. Ի՞նչ նախադասություն է գաղտնագրվել առաջին պատկերում:

Լուծման բանալին երկրորդ պատկերում է:

⊗	♣	♣	♣	⊗	♣	★
♣	⊗	♣	⊗	★	♣	♣
⊗	♣	♣	♣	⊗	♣	♣
⊗	★	♣	♣	♣	♣	★
♣	♣	♣	⊗	♣	★	♣

պատկեր 1

	♣	★	♣	♣	⊗
○	Ա	Ե	Մ	Ս	Կ
□	Ո	Յ	Ք	Ր	ՈՒ
△	Ի	Յ	Տ	Բ	Ն
⬡	Գ	Ձ	Ղ	Ճ	Բ

պատկեր 2

Ա. Երբ Հայաստանում եմ, ինձ լավ եմ զգում:

Բ. Երբ Հայաստանում եմ, սիրտս երգում է:

Գ. Երբ Հայաստան են ասում, ականա ոտքի եմ կանգնում:

Դ. Երբ Հայաստանի միրգն եմ ուտում, առողջանում եմ:

Ե. Երբ Հայաստանում ես, սիրտդ ամբողջ աշխարհն է սիրում:

27. Տարբերակներից ո՞րն է թաքցրել մեղվիկը:

երգ, ազի, մարդ, կատու, շուն, օղի, , *գինի*

- Ա. կարգ   Բ. աղվես   Գ. ասեղ   Դ. պարտք   Ե. լուսան

28. **Կոտորակագիր** կոչվող ծածկագրում մեր այբուբենի յուրաքանչյուր տառին համապատասխանում է մեկ կոտորակ, որի համարիչում և հայտարարում դրված կետերը որոշակի կապ ունեն տվյալ տառի հետ: Օրինակ՝

$\varphi = 3000 = \frac{\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot\cdot}$, $\vartheta = 9 = \frac{\cdot\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot}$, $\Upsilon = 200 = \frac{\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$:

Ի՞նչ դարձվածք է գաղտնագրվել բերված կոտորակագրում:

$\frac{\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot}{\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$	$\frac{\cdot\cdot\cdot\cdot}{\cdot\cdot\cdot\cdot}$
---	---	---	---------------------------------	--	---	---	---	---	---	---	---

- Ա. քիթը քարին խփել   Բ. սիրտը փուլ գալ   Գ. տոպրակը բաց անել
- Դ. վառողը չոր պահել   Ե. սրտից ջուր խմել

29. Ո՞ր բառն է թաքցրել մեղվիկը, եթե բառաշարքի բոլոր բառերն իրենց ներսում «ունեն» նույն հետաքրքիր օրինաչափությունը:

ումպ, մարտիկ, անկրկնելի, բեռնամբարձիչ, շղթայազերծություն,

- Ա. կրկնահարատարակություն   Բ. որսարդյունաբերություն   Գ. դժվարընթեռնելիություն
- Դ. նպատակահարմարություն   Ե. մրցանակաբաշխություն

30. Ի՞նչ թիվ է թաքցրել մեղվիկը:

$ե+ե+չ+հ+ու+շ+կ=2$

$ե+ե=5$

$մ+ե+ե+չ+հ+վ+յ=$

- Ա. 7   Բ. 11   Գ. 19   Դ. 28   Ե. 37